

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 22.01.2026
Sayı : 16536

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

39566

Aşağıdaki sorularımın T.C. Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gökçe GÖKÇEN

İzmir Milletvekili

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ve Cumhuriyet Halk Partisi Cumhurbaşkanı Adayı Ekrem İmamoğlu'nun gözetimine alınması ve tutuklanması sürecinin ardından ülke genelinde gerçekleşen protesto ve eylemler sırasında çok sayıda yurttaşın gözetimine alındığı, tutuklandığı ve çeşitli adli kontrol tedbirlerine maruz bırakıldığı kamuoyuna yansımıştır. Özellikle bu süreçte gözetimine alınanların önemli bir bölümünün öğrenci olduğu, kolluk müdahalelerinde orantısız güç kullanıldığı, ters kelepçe uygulamaları, şafak operasyonları, uzun gözetim süreleri ve kötü muamele iddialarının yaygınlaştığı yönünde ciddi şikâyetler bulunmaktadır.

Öte yandan, hakkında çağrı üzerine ifade vermekten kaçınacağına veya kaçma şüphesi bulunduğu dair somut bir olgu bulunmayan yurttaşlara yönelik şafak operasyonları, gözetim sürelerinin azami sınırlara kadar uzatılması ve gözetim koşullarının insan onuruna aykırı olduğu yönündeki iddialar, ceza muhakemesinin istisnai tedbirler üzerine kurulu yapısıyla bağdaşmamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Ekrem İmamoğlu'nun gözetimine alınması ve tutuklanması sürecinde ülke genelinde gerçekleşen protesto ve eylemler sırasında kaç kişi gözetimine alınmış, kaç kişi tutuklanmış, kaç kişi hakkında adli kontrol tedbirleri uygulanmıştır? Bu kişilerin yaş dağılımları ve öğrenci olup olmadıklarına ilişkin veriler nelerdir?
2. Söz konusu süreçle ilgili olarak sosyal medya paylaşımları nedeniyle TCK 217/A kapsamında kaç kişi hakkında gözetim veya adli işlem yapılmıştır? Bu paylaşımların kaçında somut ve doğrulanabilir şekilde kamu barışını bozma tehlikesi tespit edilmiştir?
3. Kolluk kuvvetlerinin söz konusu eylemlere müdahalesi sırasında kullanılan güç türleri nelerdir? Müdahalelerin orantılılık ve zorunluluk ilkelerine uygunluğunu denetlemek amacıyla başlatılan idari veya adli soruşturma sayısı kaçtır?
4. Müdahaleler sırasında yaralanan vatandaş sayısı kaçtır? Bu yaralanmaların kaçında kolluk müdahalesi sonucu olduğu tespit edilmiştir? Kolluk müdahalesi sonrası

yaralanan vatandaşlar ile ilgili olarak ilgili yaralamaya sebebiyet veren personel hakkında idari veya adli soruşturma açılmış mıdır?

5. Gözaltına alınan kişilerin tutuklanmasında kaçma şüphesi ve delil karartma ihtimali bulunduğu yönündeki değerlendirmeler hangi somut olgular ve gerekçeler esas alınarak yapılmıştır?
6. Gözaltına alınan yurttaşların ters kelepçe uygulaması ile yakalanması ve bu şekilde uzun süre tutulmaları hangi gerekçelere dayandırılmaktadır? Bu uygulamanın işkence ve kötü muamele yasağı kapsamında değerlendirilmesine ilişkin Bakanlığınızın bir çalışması, değerlendirmesi var mıdır?
7. Ters kelepçe takılması nedeniyle yaralanan, sağlık sorunu yaşayan veya şikâyetçi olan kişi sayısı kaçtır? Bu iddialara ilişkin olarak kaç kolluk görevlisi hakkında idari veya adli soruşturma başlatılmıştır?
8. Gözaltına alınan kişilerin hastane ve sağlık kuruluşlarına sevkleri sırasında kelepçelerin çözülmemesi veya muayene sırası bekledikleri sürece kelepçeli tutulmaları hakkında bakanlığınıza ulaşan bir tutanak/rapor/bilgilendirme var mıdır? Bu uygulamanın, işkence ve insanlık dışı ve/veya onur kırıcı muamele yasağı kapsamında ihlal oluşturup oluşturmadığına ilişkin Bakanlığınızca yapılmış hukuki değerlendirme mevcut mudur?
9. Doktor muayenesi sırasında polis veya diğer kolluk görevlilerinin fiilen muayene odasında bulunacak şekilde eşlik etmesi hangi gerekçe ve kim tarafından verilen talimatla gerçekleştirilmektedir? Bu uygulamanın, hasta-hekim mahremiyetini, adil yargılanma hakkını ve etkili başvuru hakkını zedelediği yönündeki iddialar karşısında, sağlık muayenelerinin kolluk görevlileri olmaksızın yapılmasını güvence altına alan bir denetim mekanizması bulunmakta mıdır?
10. Hakkında çağrı üzerine ifade vermekten kaçınacağına, delil karartacağına veya kaçma şüphesi bulunduğu dair hiçbir somut delil olmayan; büyük çoğunluğu öğrenci olan vatandaşlarımızın ikamet adreslerine sabah erken saatlerde, kapılar kırılarak ve çok sayıda kolluk görevlisiyle yapılan şafak operasyonları neticesinde gözaltına alınmaları hangi zorunlu gerekçelere dayanmaktadır?
11. Çoğunluğu öğrenci olan gözaltındaki kişilerin, isnat edilen fiillerin niteliği ve mevcut delil durumu itibarıyla derhal serbest bırakılmaları veya en kısa sürede adli mercilere sevk edilmeleri mümkünken, gözaltı sürelerinin azami sınırlara kadar uzatılarak bekletilmesinin gerekçesi nedir?
12. Gözaltına alınan vatandaşlarımızın, gözaltı işlemlerinin daha kısa sürede tamamlanması mümkün olmasına rağmen azami gözaltı süreleri sonuna kadar bekletilmeleri ve bu süre boyunca yeterli gıda ve suya erişimlerinin sağlanmadığı, hijyenik olmayan, insan onuruna yakışmayan fiziki koşullarda tutuldukları yönündeki iddialar doğru mudur? Bakanlığınız söz konusu iddialar ile ilgili bir denetim yapmış mıdır?
13. Söz konusu gözaltı süreçlerine ilişkin olarak avukatlar tarafından tutulan ve hukuka aykırı uygulamalara dair tespitleri içeren tutanakların savcılıklar ile ilgili kolluk birimlerince dikkate alınıp alınmadığı konusunda Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Bu tutanaklarda yer alan iddialar hakkında re'sen ve etkili soruşturma yükümlülüğü kapsamında kaç dosyada işlem başlatılmış, kaç dosyada herhangi bir işlem yapılmamıştır? İşlem yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?